

**Tweede studiedag Omgaan met pijn bij kinderen
en volwassenen met ernstige en zeer ernstige
verstandelijke en meervoudige beperkingen**

26 november 2021

www.fortior.info

- Op 26 november 2021 van 9:30 tot 17:00
- Je kunt de studiedag zowel online als fysiek volgen
- Sprekers: Sylvia Huisman (dagvoorzitter), Marc van Heerde, Elke de Quay, Helen Korving, Anne de la Croix, Linda Schuiten, Paula Sterkenburg, Anja Pouwels, Annemieke Kanninga, Mirjam Wouda, Muriel Klaver, Suzanne Jansen, Annette van der Putten
- Inhoud: In deze tweede studiedag over pijn bij mensen met EMB en ZEVMB komen medische en orthopedagogische onderwerpen aan bod. Er worden verschillende mogelijkheden besproken die kunnen helpen pijn te verhelpen of verlichten.
- Accreditatie: wordt aangevraagd bij NIP K&J / NVO OG, V&VN en KNGF

Georganiseerd in samenwerking met:

Inleiding

Het is bekend dat pijn vaak voorkomt bij mensen met een ernstige meervoudige beperking (EMB) of een zeer ernstige verstandelijke en meervoudige beperking (ZEVMB). De oorzaken zijn heel verschillend en de duur van de pijn kan variëren tussen acuut en chronisch. Ouders en professionals willen heel graag weten hoe ze hun kind of cliënt het beste kunnen helpen bij pijn. Vooral voor hen is deze studiedag.

Bij het onderzoek naar pijn en de behandeling van pijn spelen diverse disciplines een rol. Samenwerking tussen disciplines is nodig en ook tussen deze disciplines en ouders en begeleiders. Ouders en begeleiders kennen hun kind of cliënt het best en kunnen het best namens hem of haar spreken. Vooral met betrekking tot de medische discipline is het de vraag hoe die samenwerking optimaal kan worden ingevuld. Hoe vinden ouders en dokters elkaar en hoe kunnen ze van elkaars inzichten gebruik maken met het oog op onderzoek en behandeling? De informatie van deze studiedag kan ouders en begeleiders helpen in de gesprekken met dokters. Die informatie en kennis kunnen ze natuurlijk ook zelf gebruiken om de ondersteuning van kinderen, jeugdigen en volwassenen met EMB of ZEVMB te verbeteren.

Een ander belangrijk aandachtspunt is de hulp die kinderen, jeugdigen en volwassenen met EMB en ZEVMB met pijnklachten geboden kan worden. Dat begint al met de signalering van pijn: hoe kun je zien dat iemand pijn heeft, liefst zo vroeg mogelijk? Daarna komt de vraag welke hulp – medisch en niet-medisch – pijn kan verlichten. En ook heel belangrijk: kunnen

we extra pijn tijdens onderzoek en behandeling voorkomen? We weten namelijk, dat pijn tijdens onderzoek en behandeling een trauma op kan leveren dat nog lang voortduurt. Op latere leeftijd kan EMDR effectief helpen, maar ook hier geldt: voorkomen is beter dan genezen.

Aan deze studiedag werken weer de twee betrokken academische werkplaatsen mee: Sociale relaties en gehechtheid (Bartiméus - Vrije Universiteit Amsterdam) en EMB (Rijksuniversiteit Groningen, 's Heeren Loo, Hanzehogeschool Groningen en Koninklijke Visio). Deelnemers kunnen met de werkplaatsen van gedachten wisselen over twee onderzoeken, gericht op pijn signalering en pijn coping. Zo brengen we ervaringskennis, praktijkkennis en wetenschappelijke kennis samen!

Hybride studiedag

Deze tweede studiedag over pijn bij mensen met EMB en ZEMB vindt plaats als fysieke bijeenkomst voor een beperkte groep mensen die op 1,5 meter van elkaar zitten. Om de bijeenkomst beschikbaar te maken voor een grotere groep mensen wordt de bijeenkomst gestreamd. Mensen die de bijeenkomst vanaf een vanuit hun huis of kantoor willen volgen, krijgen een link waarmee ze in kunnen loggen.

Inhoud van de studiedag

Het programma van de studiedag bevat een mix van medische en orthopedagogische onderwerpen. Het begint met een bijdrage over de samenwerking tussen ouders, verwanten en/of begeleiders van het kind, jeugdige of volwassene met EMB of ZEVMB en de medische behandelaar. Daarna worden diverse behandelingen gepresenteerd die ingezet kunnen worden om pijn te verhelpen of te verlichten.

Aan het eind van de studiedag hebben de deelnemers meer zicht op:

- wat van belang is in de samenwerking tussen ouders, zorgverleners en medisch specialisten als het gaat om het behandelen van pijnklachten. Hoe werk je optimaal samen?
- wat kan helpen om onderzoek of behandeling zo min mogelijk belastend te laten verlopen voor iemand met EMB of ZEVMB;
- welke ondersteuning het kind, de jeugdige of volwassen met EMB of ZEVMB nodig heeft bij pijn;
- medicamenteuze en andere behandelingsmogelijkheden;
- wetenschappelijke onderzoek naar pijn signalering en pijn coping: waar richt het onderzoek zich op en welke resultaten zijn er? Hoe kunnen praktijk en wetenschap nog meer samenwerken?

Programma

9:30	Opening door de dagvoorzitter <i>Sylvia Huisman, AVG</i> <i>Prinsentichting en Amsterdam UMC</i>
9:45	<u>Samen met ouders oog hebben voor pijn en discomfort: hoe doe je dat?</u> <i>Marc van Heerde, kinderarts-intensivist</i> <i>Amsterdam UMC</i> en <i>Elke de Quay, ouder</i>
	Gelegenheid voor vragen en discussie
10:35	<u>Het signaleren van pijn met fysiologische maten bij mensen met EMB en ZEVMB: Wat we nu weten en waar we naartoe gaan</u> <i>Helen Korving, promovendus</i> <i>project 'EMB Pijn App'</i> <i>Vrije Universiteit Amsterdam, academische werkplaats Sociale Relaties en Gehechtheid</i> en <i>Anne de la Croix, ouder</i>
	Gelegenheid voor vragen en discussie
11:25	Pauze
11:40	<u>Het voorkomen van angst, pijn en stress tijdens medische procedures bij het kind met EMB en ZEVMB</u> <i>Linda Schuiten verpleegkundig specialist kindergeneeskunde</i> <i>OLVG</i>
	Gelegenheid voor vragen en discussie
12:30	Lunch
13:30	<u>De rol van een veilige relatie als buffer bij medische ingrepen bij kinderen en volwassenen met EMB en ZEVMB</u> <i>Paula Sterkenburg gezondheidszorgpsycholoog,</i> <i>Bartiméus en Vrije Universiteit Amsterdam, academische werkplaats Sociale Relaties en Gehechtheid</i> en <i>Anja Pouwels, orthopedagoog,</i> <i>Bartiméus</i>
	Mogelijkheid voor vragen en discussie
14:20	<u>Interactieve presentatie: pijn is een symptoom...daar kunnen en moeten we iets mee!</u> <i>Annemieke Kanninga, anesthesioloog en AVG in opleiding,</i>
	Gelegenheid voor vragen en discussie
15:10	Pauze

15:25	<p><u>Een medisch gerelateerd trauma? Hoe EMDR kinderen en volwassenen met EMB en ZEVMB kan helpen om nare ervaringen te verwerken.</u></p> <p><i>Mirjam Wouda, gezondheidszorgpsycholoog, Ons Tweede Thuis en Muriel Klaver, ouder</i></p>
	Gelegenheid voor vragen en discussie
16:05	<p><u>Pijn coping</u></p> <p><i>Suzanne Jansen, orthopedagoog, 's Heerenloo en academische werkplaats EMB en Annette van der Putten, Rijks Universiteit Groningen, academische werkplaats EMB</i></p>
16:45	<p>Afsluiting</p> <p><i>Annette van der Putten Rijks Universiteit Groningen, academische werkplaats EMB</i></p>
17:00	Napraten onder het genot van een drankje en een hapje.

Doelgroep

De studiedag is bedoeld voor:

- begeleiders, verpleegkundigen, verpleegkundigen specialist, teamleiders, orthopedagogen en psychologen, die werken met kinderen, jeugdigen en volwassenen met een zeer ernstige of ernstige verstandelijke beperking (EMB of ZEMVB);
- andere professionals, die belangstelling hebben voor het onderwerp;
- ouders en verwanten van kinderen, jeugdigen en volwassenen met EMB en ZEVMB.

Ter toelichting:

Kinderen en volwassenen met (Z)EVMB wordt gekenmerkt door een dusdanig ernstige verstandelijke beperking, dat het Intelligentie Quotiënt niet betrouwbaar en valide te meten is met gestandaardiseerde meetinstrumenten. Daarnaast is er sprake van een ernstige of zeer ernstige motorische beperking, zoals spasticiteit of vergroeiingen. Bovendien zijn er vaak problemen op gebied van gezondheid, zoals epilepsie, obstipatie, slaapproblemen, slikproblemen en reflux. Ook komen zintuiglijke problemen op het visuele, auditieve, tast of reuk gebied veelvuldig voor en zijn er vaak gedragsproblemen aanwezig. Mede vanwege de beschreven problemen gebruikt het overgrote deel van de doelgroep medicatie. Door de complexiteit van de verschillende beperkingen zijn mensen met (Z)EVMB volledig afhankelijk van anderen in hun omgeving.

Vorbereiding en studiebelasting

De training is te volgen zonder voorbereiding.

De studiebelasting bestaat uit het aantal contact uren. In dit geval is dit zes uur.

Accreditatie

Accreditatie wordt aangevraagd bij:

- het accreditatiebureau NIP Kinder- en Jeugdpsychologie (K&J)/NVO orthopedagoog generalist (OG). Na toekenning is deze accreditatie is ook geldig voor het SKJ.
- VnVV
- KNGF

Certificaat

Je ontvangt van FORTIOR een certificaat als bewijs van deelname.

Voor inschrijven en meer informatie: ga naar www.fortior.info